

SỐ 265 NĂM THỨ TƯ

NGÀY 20 THÁNG 2 NĂM CANH-NGO, TÙC NGÀY THƠ TU [19 MARS 1930]

MỘT SỐ 5 XU

GIÁ BẢN	
DÔNG-FRANCE	NGOẠI QUỐC
Mỗi năm: 1.500	6.00
Đến tháng 2, 20	2.50
Đến tháng 1, 50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thứ và mandat gửi cho M. TRẦN
ĐINH-PHIÊN. Ai đăng quảng cáo
vict riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

CHÍNH-THỨC
HƯỚNG-THỨC-KHÁM
QUỐC-ĐỊNH-PHIÊN

LA VOIX DU PEUPLE

SAO QUỐC
Đường Đông-Ba, Huế
Giấy phép số 62
Quy chế TIẾNG-DÂN - Huế

Nước không có
quốc-thị như thuyền
không lái, chỉ xiêu
theo sóng, theo gió
mà không có phương
hướng nhất định.

DÉPOT LEGAL
INDOCHINE

1930

QUỐC-THỊ NUÔC TRUNG-HOA

(Đảng với nước khác nhau thế nào?)

Hiện trên thế-giới ngày nay, H'âm chuyện rắc rối, náo hội nghì h'âm-quân & Luân-dôn, các nước gánh nghì nhau (Anh, Pháp, Mỹ, Nhật và Ý), nào là nội-các nước Pháp dù di lập lại, nào là các xứ thuộc địa vận-dụng tự trị (Ấn-dô với Anh, Phi-luật-Tan với Mỹ v.v.)... ngoài ra công-xưởng dính cõng, kim-dung dồi giã, tinh-canh mồi nồi đều có xao xuyến, làm cho các nhà ngoại giao, các nhà chính-trị ngủ không yên giấc; thật là một tần kịch ly-ký quang-quai, không rõ nội-mạc ra thế nào.

Tuy vậy, những chuyện kè trên mà thỉnh thoảng có lọt vào tai người minh, cũng không khác gì mua chay lá mòn, nước xao đầu vịt, rồi đầu bò dò, không chút gì ngửa đến cái nǎo h'âm h'àng v'ô tình. Duy có cuộc biến động ở Trung-hoa thì địa thế kè cùn một bên, tai mắt tiếp xúc cũng không nên động có việc gì, người minh liền sinh một mồi cảm giác.

Gần mây độ nay, từ ván đế Trung-Ngà xung-dột, Trung-Pháp diều ược, Tai triệt lanh sữ tai phản quyền, cho đến Quốc Việt đánh nhau, Tưởng Phùng Diêm đối-dài nhau, trên các tò bao ta, không ngày nào không nói đến, mà xem như bất kỳ việc gì, đều có ảnh hưởng đến nước minh không phải là it. Nước Tàu và ta, địa lý và lịch sử văn hóa đã có cái dây dึง-dính trên mây ngàn năm nay, tuy về m'át quốc-lệ, phân ly nhau hơn nữa thế k'y mà vì cái cờ gần sán k'èo, nghĩa cùn tinh xưa, cái mồi cảm xúc v'ô hình theo lối di truyền và lập-quán, không sao giút h'ân di được. Đó cũng là tần lý tự nhiên của người minh, không cần phải giải thích nhiều. Chỉ có một cái ván đế rất quan trọng, đầu là việc & Trung-hoa mà người minh cần phải xem xét suy nghiệm, trước là dè rõ tình thế của một nước láng-dìeng cho, sự quan sát khỏi đầu sai lầm, sau là nhân dò mà định đường xu hướng của mình cho ngày sau khôi sinh ra đều tệ hại. Theo sở kiến cùn của k'y giá thi hiện thời cuộc ở Tung-hoa mà có quan hệ đến nước ta thì vẫn đe áy l'í trọng y'ếu như.

Ván đế áy là gì? Túc là quốc-thị nước Trung-hoa ngày nay, đảng với nước lân lợn nhau mà không phân-biép-v'ay. Theo một số ít người kháo

sát thời cuộc Trung-hoa, thấy tinh hinh biến loạn rắc rối trên mươi mấy năm nay, có k'èo nói rằng:

« Trung-hoa là một nước theo chánh-thể quân chủ dâng bốn ngàn năm, tam lý nhân dân dâng quen thói an thường a thủ cựu, nay thoạt dời ra a chánh-thể cộng-hòa, là tai lợ a mắt, nhân dân dâng không biết a chánh-thể đại nghì là gì, bọn a quan phiệt nhân-trinh dò a thấp hèn của nhân dân, lợi a dụng cái nhịp xanh vàng lờ a dở này mà đoạt quyền tranh a lợi, dè phóng thực cái mồi a ích k'y của mình. Chánh-thể a cộng-hòa không thích hợp a với nước Trung-hoa, sự ấy a dù làm chứng thực v.v. »

Cùn xem ngoài biểu-diện thi lối nói trên cũng có cơ, song xét k'y thực tê h'è trong thi-thật là không đúng.

Do một nước chánh-thể quân chủ mà bước sang chánh-thể cộng-hòa thì trong lúc khởi đầu, không khỏi có cái cảnh tượng rắc rối. Nước Pháp là một nước sản-xuất học-thuyết « dân-quyền-lự-do » mà cuộc cách-mạng thiên dien đến mươi mươi năm; nước Mỹ là một nước mới, không có lịch-sử quân chủ mà lục mồi thành lập, ông Hoa-thanh-Đồn có nói: « Tôi làm năm ở trong tr'on giặc mà không có những điều khó nhọc như ở quốc-hội ». Xem thế thi rõ một nước theo chánh-thể mới, lúc đầu tiên đều có cái trạng huống lòn xộn, không phải riêng gì một nước Trung-hoa đâu. Thế thi nói rằng cuộc lòn xộn ở Trung-hoa là tại chánh-thể thay đổi, câu ấy chỉ xem ngoài biểu-diện mà không đúng với chân-tướng.

V'ach'ang, Trung-hoa dàn quốc-thanh lập 18 năm nay, so với mây ngàn năm chuyên chép ngày trước thi mới mẻ thật, song xét về tần lý dại da số trong quốc-dân cùng toàn cùn dư luận trong nước, cho đến Hoa-kiều & các nơi, thi gần như không có ai còn mơ-tưởng, gi' đến giặc mông Hy-Hoàng v'ẽ mây trâm dời quân chủ kia n'ra. Nghiêm như lúc cộng-hòa mới mở đầu, ai mắt trong nhân-dân h'ay còn dò say dò tinh; gian-hùng như Viên-h'è-Khai, thế lực-nghiep-trời, oai linh, dậy đất, cái ngai vàng thần-thanh bắt kh'âm ph'am kia, ngồi vững chắc-biet là bao nhiêu, mà chỉ một tay Thái-Ngoc, đứng kêu một tiếng

NHÂN-TÌNH TRÊ-CÓ

Bуди bây giờ, người ta hay nói việc xã-hội; mà nói việc xã-hội, thời bay nói sự khôn kh'ô của lao-dòng. Cái phong trào & bộ-v'ay lao-dòng a đã tràn khắp thế-giới, đã sang x'ite, đã vào đến'lai ông M. Ông M. là một tay lán-học; nói v'ay họ-i-h'uc thi chung & Cao-dâng xuất-thân, mà nói v'ay giao-tru thi cũng có một chiếc xe hơi, n'ám b'ay c'ang nhà cho mướn. Ông thường b'ay t'ay c'ut kh'ô của người nghèo. Chẳng n'ám trung b'ay m'èng mà thôi, lại còn hay viết vào b'ay n'ra. Ai hay xem báo mà chưa từng đọc đến những bài « La ph'abit thương lao-dòng », « Tu-b'ay là gi' i' tức là hạng người b'oc l'oi trong xã-hội » v.v. của ông viết? Một hôm, tôi cũng ông d'ì d'ao m'at. Tôi c'ui xe máy, ông gọi một cái xe hàng di ngang tôi. Chàng l'oi di thông th'â theo b'or b'eu d'è nói chuyện. Tôi lóng tai nghe, ông giọng cao giọng thấp, đầu nói sự b'oc l'oi tu khi lo'ng người m'oi sinh, rồi nói sang sự b'oc l'oi trong lịch-sử nước Tàu v'è d'oi chiến - qu'oc. sự b'oc l'oi trong lịch-sử nước Hi-l'ap v'è d'oi vua Alexandre le Grand. Tôi đến hai ch'ù « b'oc l'oi », nói đến « h'ong người b'oc l'oi », thi tôi thấy ông nghiêm r'ang, trợn mắt, đưa hai tay đánh gi'ia không-trung, bình như có người th'â dịch trước mặt. Ông nói m'oi; trời đãi t'oi i'xe rong r'ê d'ì d'ò h'ân ba g'ia d'ong b'ò, v'ay d'au trước cửa, mà câu chuyện a b'oc l'oi » của ông m'oi đến thời-dai La-mâ. Khi dòm thấy đèn trong nhà, ông gi'at minh, móc túi v'at ra giữa d'it 7 xu; tên phu xe luy'm xong, bộ buôn, miếng lăm b'âm; ông quay l'oi, mặt dò ph'ung ph'ung, hai tay vừa t'at-d'eu t'at-d'ò vào mặt tên phu xe, miếng v'ra là: « Mày lăm b'âm cái gi? mày lăm b'âm cái gi? ». Tôi cũng ngạc-nhiên, u'ng'eo l'oi khi ấy ông M. tưởng ông vừa bị tên phu xe b'oc l'oi ch'ang?

B. L.

Bán c'ò - ph'ân

Theo quyết-nghì khoản thứ ba trong bi-n'ban Đài-hội đồng-thường niên, ngày 23 Février 1930, (bản sao d'oir trình tòa Công-đi-chung Tourane ngày 25-2-30) tôi xin công bố d'è các ông c'ò đồng-còn i'li'e'no c'ò ph'ân, b'el'i trước r'ang: từ nay đến 30 Avril 1930, tức là m'ang 2 tháng tu'ia, mà các ông không g'oi s'ob b'oc c'ò thiêu k'y v'è g'op cho Công-ty, thi qu'oc h'ân k'y. Công-Ty sẽ b'án n'ubing c'ò ph'ân của các ông cho người khác. Khi b'án xong, Công-Ty chỉ trả lại cho các c'ò - đồng-còn thiêu-dó, n'ubing c'ò - ph'ân đã g'op trước mà phải trả tiền phi-lon, (mandat và tem v.v.)

Từ nay ngài nào mu'ub mua những c'ò-ph'ân mà b'án Công-Ty định bán trên d'ò, (giá m'ài c'ò-ph'ân là 20\$00) thi xin viết-tho cho b'án Công-Ty b'iet. HUYNH-THÚC-KHÁNG Công-Ty & goc tinh V'ân-nam, thi toàn quốc-huống t'ang, không bao lăm ngày mà Hồng Hiển Đế chép kia theo m'ay theo kh'oi; ngoài ra những chuyện Phục-tich M'et no kia, không có giá-tri gi', không cần phải nhắc-lai.

Xem thế thi chánh-thể cộng-hòa, không phải không thích hợp với tần lý d'ân Trung-hoa. Đầu k'èo trên là thiết-chứng rõ ràng, ai cũng trông-thấy.

V'ay thi thời cuộc Trung-hoa mà gần đây có cái trạng huống b'òi r'oi, không phải tại đầu mà chính tại « ván đế quốc-thị thi không minh-bạch », bài sau sẽ (Còn nữa)

X.T.T.

QUỐC-TE GIAO-THIỆP

(Relations internationales)

(Tiếp theo)

III. - Các h'ong hi'ep-ur'ot

Các nước giao-thiệp với nhau, g'op việc l'at v'at thường thi giải quyết n'ay l'ac d'ò, nhưng g'ap những việc c'ò ánh-huòng l'au giài thi kiết hi'ep ước với nhau trước. Hi'ep ước c'ò các nước cũng l'ua như giấy giao-kèo của tu'nhân v'ay.

Có ba h'ong hi'ep ước: hi'ep ước

v'è chánh-tri, hi'ep ước v'è thương

m'ai, và hi'ep ước v'è các cuộc c'òng

ch'ang.

Có nh'ieu th'ú hi'ep ước chánh-tri:

1) đánh nhau v'è xong kiết ước (traité de paix),

2) hi'ep ước kiết l'at đồng-minh (traité d'alliance).

3) hi'ep ước kiết l'at giúp nhau bằng

b'inh linh l'uong ph'ap trong khi

chiến-tranh (traité de subsides).

4) hi'ep ước bu'oc nhau, g'ap th'âi

đò trung-lập trong khi chiến-tranh (traité de neutralité).

B'udi x'ua, trong sự qu'oc-lê giao-thiệp, nh'ieu hi'ep ước v'è chánh-tri là những việc trọng-yêu. N'au ngay n'ay, vi kinh-te rộng m'ò cho n'au hi'ep ước v'è thương-m'ai l'ui

trong m'oi m'au.

Kiết hi'ep ước thương-m'ai là d'è

d'inh các th'ú thuế thương-chánh,

ng'hia là d'inh hai b'eu b'au v'òi

nha' nh'ieu việc gi', nh'ieu vật gi'

c'ò thuế nh'ieu c'òng xu'at, nh'ieu

vật gi' không v. v. Thương-thu'ong

kiết hi'ep ước thương-m'ai l'ui

ch'ang theo hi'ep ước ch'ang

ch'ang l'at.

Nao quy'ien l'oi làm người ph'ai co,

Irai co thoi gal n'ò nh'uong d'au.

Dau r'ang b'ê th'âm song-sau.

Đang t'âm la b'ac cái cầu-l'oi do.

Ch' em d'ing d'ang tr'ong do.

L'oi khi ch'im d'âm kh'on d'ò

được.

Tinh mau tr'oi da canh nam!

Nh. Tr. n'u-si

VĂN-VĂN

Kh'ô nữ th'ân

(Tiếp theo)

Ch' i'ot s'ob g'ap người ch'ong kh'â, T'âm s'p c'òi khu'ag kh'ô v'òi ph'ân R'au em g'ap d'ua b'at nh'ân, R'ou'ou ch'è c'ò b'ac, nh'ieu ph'an ch'or kh'ong nói l'ai trong l'ong u'at t'c. Nói ra thêm x'au th' ép h'ò ch'ang. Nh'ieu phen đ'ap đánh tan hoang. Ngh' th'ân giá ng'oc ph'âm v'ang mà

đau :

Nam va'ut b'ung ma' s'au ma' l'ui,

H'oi vi' ai n'én n'oi nước n'ay ?

Áy vi' tục h'uxa n'ay,

Qu'en da' m'at n'ei n'én r'ay ch'iu o'an.

Oan như n'ui mà cam ch'iu ng'âm,

Ch' em ói ! có th'au tinh ch'ang ?

Ch'ém cha c'ái b'ien b'át b'ang,

Ph'en n'ay ph'ap l'ap cho ph'ang m'ò l'a.

Bao nh'ieu việc trong nh'au l'au,

B'ò quach d'it l'ui th' u'at v'ang,

S'ua sang trau chu'oi l'ay minh,

Ngay lam dem h'oc dua tranh voi

doi.

Nao qu'yen l'oi làm người ph'ai co,

Irai co thoi gal n'ò nh'uong d'au.

Dau r'ang b'ê th'âm song-sau.

Đang t'âm la b'ac cái cầu-l'oi do.

Ch' em d'ing d'ang tr'ong do.

L'oi khi ch'im d'âm kh'on d'ò

được.

Tinh mau tr'oi da canh nam!

Nh. Tr. n'u-si

chiếu theo hi'ep ước Áy, ở Paris có một s'ob « qu'oc-lê v'è sinh » d'è kh'ao c'òi s'p truy'en nh'iem v'

NƯỚC MÁM BẮC-BẦU của hội **BẮC-LỆ THƯỢNG-CỤC QUẢNG-BÌNH**
Giá bán: 15.000đ - Tông cự ở Đồng-bởi - Bảo-huân và bán là
Thứ và tiền bạc của ngài gửi cho M. TRẦN-NHẬT-TÂN Đồng-bởi

Lưu ý câu hỏi rằng:

Ái nử Nhật-Lệ cung em.
Xem sao Bắc-Đằng lợi xem có Kinh.
Ông là chúa bờ Quảng-Bình,
Còn ngon mắm ngọt có mình với ta.

Mà thật, không có tên người bắc cùa bờ Nhật-Lộ tỉnh Quảng-Bình qui vị - là trời sau, vậy nên chúng tôi đặt tên là: M. TRẦN-NHẬT-TÂN Đồng-bởi; theo tên

phóng-giai gọi là: **NƯỚC-MÁM BẮC-BẦU**.

Ái nử già, ai là con, ai là cháu, ai là cha, ai là mẹ, ai là người nhà mua là nước mắm Bắc-Bầu như thường xưa ngày.

Các người có cháu họ

Đồng-lệ thương cự

Đại-ly của họ.

Ái nử Nhật-Lộ cung em,

Xem sao Bắc-Đằng lợi xem có Kinh.

Ông là chúa bờ Quảng-Bình,

Còn ngon mắm ngọt có mình với ta.

MM. Trinh-Hy-Voi xác cáo việc làm tại xuồng,

Lương-thị-Sâm cao-sau.

Trần-nhật-Tân thay một bát cá trong, ngồi.

Talan hụt Bé-ký: 145-14-145-79 Rue des Paniers Hanoi

Hu: THUẬN-LONG Rue Gia-Long Hu.

dâng cộng sản trước hết phải hết
sức làm việc, khi nào dâng cộng
sản nhận cho là làm việc được và
cô lồng sôi sảng mới o là chính
thức dâng vien cộng sản.

Dùng li giờ ruồi tòn nghỉ. Đến 1
giờ chiều mới hợp lại để tuyển án.

Ngô-gia-Iri tức Ngô-sí Quyet tức
Tú-Hai, Nguyễn-hữu-Cửu tức Phi-
Vân, Nguyễn-trọng Ngòi-túc Nam
hải, Nguyễn-thà-Lang tức Ngoc, bốn
người này còn dương trốn, đều bị
kết án tù và vắng mặt.

Phạm-văn-Chất tức Lâm và bảy
người bình linh là Phạm-văn-Thám,
cal-jen số 373 đóng ở Bắc-Ninh;
Đuong-quang-Chien tức Trung-Nam,
cal-tho-lai số 150 đội lính khố dỗ
thứ 3 đóng ở Bắc-ninh, Nguyễn-văn
Khâ tức Đại-Yêu lính khố dỗ số
534, đội thứ ba, Định-vân-Đại tức
Đại-hải bì danh là Bắc-hà số 6768 đội
thứ ba, đóng tại Bắc-ninh, Định-vân
Nhân lính số 3115 đội lính khố dỗ
thứ ba đóng ở Bắc-Ninh, Nguyễn-văn
Hà tức bì danh là Ba-thanh lính
số 3120 đội lính khố dỗ thứ ba đóng
tại Bắc-ninh, Nguyễn-văn-Cam bì
danh là Đại-Hung lính số 282, đội
khố dỗ thứ ba đóng tại Bắc-ninh.
Tám người này đều bị kết án 10
năm khố sai.

Bốn người này: Lê-bưu-Đặng
tức Bich, tức Giao-Dông bì danh là
Trung-quang. Phạm-dinh Thúy tức
Xuyên, Trinh-quang-Liên, Nguyễn-
ngoc Hoàn-tic Vy, đều bị kết án 7
năm khố sai.

Ba người này: Nguyễn-Tuân bì
danh là Kim-tôn, Trần-Nhu-tic Ván,
Hoàng-khiết-Trung bì danh là
Hoàng-Long, bị kết án 5 năm khố
sai.

Năm người này: Ngô-văn-Tuyết,
Ngô-gia-Hương-tic Ván, Đam-vân
Hoa-tic Lộc, Đặng-vân-Dắc, Ngô
dinh Truong-tic Chuong, bị kết án
5 năm tù.

Bảy người này: Vương-van-Chá
tức Lai, Nguyễn-nur-Chap, Nguyễn
ngoc-Quy-tuc-Loat, Trần-van-Tuân,
Vũ-xuân-Hồng, tức Chuong, Bù-bưu
Ván, Bù-nuru-Thân-tic Lai-Thanh,
đều bị kết án 3 năm tù.

Ba người này: Thái-bà-San, Trần
quang-Cô, Trần-duc-Miền-tic Mộc.
Mỗi người bị kết án 2 năm tù.

Ông già La-vân-Chắc bị sáu tháng
tù và 20.000 phat.

Còn sáu người nữa là: Nguyễn-v
Ký-tic-Nhât, Nguyễn-van-Giám-tic
Minh, Đặng-vân-Tham, Đặng-vân
Giản, Trần-van-Phu và Nguyễn-khoa
Xuong-tic-Khoa-Trong, thì đều
được tha trắng án.

Vì sao tuyên án xong thì quan-Chánh
án tuyên bố phiến tòa bế-mạc.

(Theo France-Indochine
và Thực-nghiệp)

a/ Són mồ.....	3.00
b/ Mua cái già-bình.....	1.50
c/ Linh-tinh các khoa.....	61.00
7*) Cai-phí trong abip là.....	63.31
Dai-tuòng 24-3-28.....	63.31
a/ Mua một cái nồi nhang.....	9.00
b/ Linh-tinh các khoa.....	54.31
8) Cai-phí trong abip là.....	96.00
viết Tam-chu-abip 24-3-29.....	96.00
a/ Mua chiếu.....	3.50
Quà mán-thé.....	10.00
Vái may mán và tròn.....	11.00
Vái đồ.....	1.00
2 cái ghế gỗ chạm.....	25.00
Bộ trà, chén dĩa và bình 6.90	6.90
2 cái ống giặt.....	1.00
b/ Linh-tinh các khoa khác 38.71	38.71
9) Cai-phí trong lô nguyên-dan năm Cảnh-ago.....	41.00
a/ Mua đồ són mồ.....	6.80
b/ Tiền công-thợ són.....	12.00
c/ Mua 3 cặp chậu và đòn 7.10	7.10
d/ Mua 2 cái khâu bún.....	4.80
e/ Linh-tinh các món khác 10.90	10.90
10) Đá các thứ.....	83.83
a/ Mua cuốn carnat chèque Banquet.....	12.00
b/ Són mồ.....	25.00
c/ Chèp biển mồ.....	11.00
d/ Mua xe dẹp cho người cái cái phô.....	22.00
e/ Quét dọn và lào bằng rào mít-dit-trong sau lưng 3 căc phô.....	15.23
Tổng cộng.....	8.14.341.00

(Tiếp theo trang nhất)

TIỀN THU NHẬP

1) 45 tần phẳng-diamond cát-lai	\$ 11.634.00
(Theo tờ hiệp-dùng-tàng trong D. P. T. R. ngày 16/1/1928)	
2) Mandat không tên người & Ndi - Sáp-giới trong nhấp-lô Tiêu-Tường.....	20.00
3) Sá tiển lôti nhà Banque Indo-hina.....	441.89
Lời từ 21/4/1913 8.26 07.84	
từ 1/6/1913 12.28 177.48	
từ 1/1/1913 30.6.27 71.84	
từ 1/6/1913 12.27 356.47	
từ 1/1/1913 7.28 87.84	
4) Tiền cho mướn phở từ Janvier 1927 đến Decembre 1929.....	3.350.00
Janvier 1927.....	85.00
Février.....	85.00
Mars.....	95.00
Avril.....	95.00
Mai.....	98.00
Juin.....	95.00
Juliet.....	98.00
Aout.....	98.00
Septembre.....	95.00
Octobre.....	95.00
Novembre.....	85.00
Décembre.....	95.00
Janvier 1928.....	95.00
Février.....	95.00
Mars.....	95.00
Avril.....	75.00
Mai.....	35.00
Juin.....	35.00
Juliet.....	45.00
Aout.....	45.00
Septembre.....	45.00
Octobre.....	45.00
Novembre.....	45.00
Décembre.....	45.00
Tổng năm 1929.....	45 x 12 = 540.00
Tổng cộng \$.....	14.445.3

TIỀN CHI-TIỀU

1) Tiền xây mồ.....	\$ 456.26
a/ Vật liệu.....	238.60
b/ Nhàn công.....	217.06
2) Tiền dụng-bia và mồ-chí.....	230.00
a/ Tiền đai.....	61.00
b/ Công-thợ.....	175.00
3) Tiền đất và phô.....	7.311.60
a/ Giá mua.....	6700.00
b/ Tiền thương-khê và trước-bộ.....	611.61
4) Tiền tiêu-mỗi-việc-thuộc và chi phí.....	494.9
a/ Thuê đất và rau năm 1927 56.12	
- 1928 56.12	
- 1929 59.77	
b/ Tiền thùng từ 1-27 đến 2-29.....	154.00
c/ Cu-li quét phô từ 1-27	
- 1928 86.50	
d/ Tiền lót-rông-xi.....	22.50
e/ Tiền-tu-bô-mây-can-phô trong 3 năm.....	50.98
f/ Tiền 9 quỷ-đèn-biển-lai tiền phô.....	9.00
5) Tiền cát-nhà-thờ và ta-bù 3 căc phô-som-lai.....	5.457.60
a/ Mướn-vé phan-nhà-thờ 50.00	
b/ Giấy-phép cát-nhà-thờ 10.90	
c/ Copie-de-pham-cadastre 3.20	
d/ Cát-nhà-thờ.....	4.700.00
e/ Sứa 3 căc phô.....	300.00
f/ Lát-hàng-rào.....	126.00
g/ Bát-dêm-diện.....	37.50
h/ Cát-nhà-thờ gardies.....	260.00
i/ Chi-phí-trong-abip-lô	
Tổng-tu-ong 24-3-27.....	66.40

vị thi xã-hội cũng phải chết. Thuyết
kỷ rõ ràng là đã duy-trí những đặc
quyền của quân-cố và qui-tộc &
thời-dai phong-kien, thuyết kỵ là
một sản-vật của xã-hội phong-kien.
Naung xã-hội phong-kien là do
công-cụ tạo thành; thô là xã-hội
học cũng phụ-thuộc với công-cụ.

Trái với thuyết hưu-co-thô, xã
hội-học ngày nay có cái thuyết
và co-giới quoc-gia. Theo thuyết

này thì quoc-gia gồm những cá
nhân hợp-thành; cá - nhân được

quyền tự-do và đối với cá-nhân-khác

thì được bình-dâng. Các cá-nhân

được lập thành quoc-dan; quoc-

dan là kinh-hàng-quoc-gia-trong-trong.

Khoa-học phát-triển mau-hay

chậm lại ntu-công-cụ của khoa-học.

Vào đầu thế-kỷ 17, người ta phát-

mìnra kinh-biển-vi; từ đó đến giờ,

khoa-học nhô cái kinh-kỵ mà tâp-

đầu có kinh-kỵ mà tâp-

VIỆC THÈ-GIỚI

Á-ĐÔNG

TRUNG-HOA

Kiêm-duyệt dùi thiệt!

Tin ngày 6 Mars — Ông Diêm (Trung-hoa) và Thượng-hà, các báo không được đăng tin tức gì về việc chiến-sự ở Giang-Bắc cả. Vì thế tình hình Sơn-dông, Hà-Nam không được rõ.

Diêm họ đã chẳng?

(Tin ngày 6 tháng 3)

Theo tin của chính-phủ Nam-kinh, thị quân Diêm đã tự bỏ Sơn-dông mà kéo về sở-trú cũ. Cao Diêm thi hành diệu xuống Trung-vương, nói Diêm có mội Tưởng rằng Diêm họ đã, nay Diêm xác họ đã trước. Lại nói rằng Thạch và Hán đều tái-thành ý kiến Diêm, Hán đã phát diệu áng-hộ Tưởng giới-thực.

(Tin ngày 7 tháng 3)

Tin báy: Tây nói: Diêm-tich-Sơn tiếc rằng mình đối với Nam-kinh hâm-doa rất là bất-đối. Diêm lấy làm hổ-hận và xin tu-chức. Nên có các quan-đối ở Bắc cho thay đổi chỗ như thường, không phải là để đánh Tưởng. Thực hư chưa rõ.

Trường-học-Lương đánh-diệu cho Diêm khuyên Diêm nên giáng-hòa, định chỉ cuộc phản-Tưởng.

Quân Diêm vẫn tiến hành

(Tin ngày 7 tháng 3)

Thái-đô Diêm đổi hào. Diêm nói Diêm sẽ tu-chức Duy-quân-đối Diêm & trên đường Biết-liasm & Tác Phố thi có liên xuống Nam như thường. Miệng Diêm từ chối mà quân Diêm có hành-dòng!

Các quan nhân giúp Diêm

Các nhà quân-nhân đại-biên quân-nhân & Bắc-binh đánh-diệu cho Diêm khuyên Diêm cùi tiếp-luật phản-Tưởng, và để-aghì lập chinh-phủ mới

Diêm từ-chức thật-chẳng?

(Tin ngày 7 tháng 3)

Ở Nghe nói Tưởng đã kiểm cách giáng-hoa cung Hán-phò-Lu và Thach-huân-Tam; Hán và Thach đã nhận diệu-hiệu giáng-hoa. Vì vậy Diêm hơi thất-thé thảng-diệu từ chúc và xuất-đường Quán-Tào-Sở và phái Diêm đóng ở Trịnh-châu hiện đã kéo ra khỏi Trịnh. Thời cục có vẻ hòa-hỗn-hỗn. Thực hư chưa rõ.

TRÌU-TIỀN (Coree)

Chính-sách thực-dân của Nhật bản gần đây, ở Triều-tiền, phong trào pháo đài-Nuôi và đội quyền-dộc-lập ngày càng mạnh. Chính-phủ Nhật không biết tình-sau, tuyen bố rằng sẽ dàn-dàn trả quyền-tự trị cho Triều-tiền, nay tam-dit một vien chia-nuôi người Triều-tiền để hợp-tac cung Thống-đốc Nhật. (Khoa-hàn trả dùi trê con 1 Cố-viên cho quan Thống-đốc mà không biết ngay có « hối-sự » không?)

Tòa Kiểm duyệt bỏ một đoạn

Ông Irwin trả lời cho ông Gandhi

(Tin New Delhi 7 mars)

Ông Irwin, kinh lược Ấn-dô trả lời bê-tho của ông Gandhi, dai khai nói rằng ông ấy làm phản-nán về việc ông Gandhi sắp đặt một chuyen-xam pham den pháp luật và có hai điều sự-tran, trong nước.

Vallabhai Patel bị bắt

Ông Vallabhai Patel là một tay giàp viêt trong yếu-của ông Gandhi và rồi mới bị bắt và bị ta-nam và phat-ra-bi (nếu không chịu phạt tiền thi phải & là thêm 3 tuan-le-uus) vì không tuân-lệnh chinh-khung duoc dien-thuyet.

Ông Gandhi được tin ông Vallabhai bị bắt và bị giam-thi nói rằng mình lại càng vui hơn.

Ông lại nói rằng ông phải zem-zet lại chuong-trinh roi se ra leon thi hinh

Ông có tờ tuyen-cao với quan-dao Ấn-dô, khuyen lam hoi-cong ngày 8 mars, lam cuoc mot-hoc-phan em-deu - de ky niem ngay ông Vallabhai Patel bị bắt.

Tòa Kiểm duyệt bỏ một đoạn

ẤU-CHÂU

PHÁP

Lý lojt miền Nam

Tổng-thống Doumergue và thủ-tướng Tardieu di miền Nam xét tình-canh-dần bị lụt. Chết-máy chua-rò, chúng khoắng một cái nghìn người. Sắc-vật thi-hao cũng-lâm. — Truy-ro, nguyên-niên của-nay lịt này là tai-triet-ha những rong-cây ở miêu-sát Trung-vương-sou (Massif central).

Chinh-phủ Đông-dương dày-hứa cùng bộ-trưởng-thuộc-địa sẽ chi-triệu-quan trong-sự-điển-tử này mà giáp-bi miêu-lỵ Pháp.

Đại-biên Pháp dự Hội-nghi

Hải-quân

Nội-các Pháp đở, đại-biên Pháp ở hội-nghi Hải-quân phải định-công viêt. Nay Nội-các-thanh, hoi-aghì Hải-quân làm viêt-lị, đã thông-quâc với-lai-binh-của

Pháp để-aghì nhưng chưa quyết-aghì được điều-gi cả.

Tin ngày 10 Mars — Ông Briand (Pháp) Henderson (Đài) và Stinson (Mỹ) có hội-dàm, nhưng bàn-nhưng việc gì họ giữ kín không cho bê-giới biết. Nghé nói Pháp nhất-thết không chịu giám-hồi-quâc-miễn. Tuy Pháp tuyend-bo nói sẽ có tái-quâc-tot, mà du-lieu rất là bí-quan. Người ta nói: các nước Áo-châu có kỵ-niếp-ước 31-12-1918 thì Mỹ chưa chắc dy-phe. Ông Briand & Kellogg ký-diệu-ước phi-chien trước mà say-hoa binh (?) không-ba-trò-ti-buoc-nao, thi-kho-long-lâm-hor-thâ. (Có-jam-gi mà-nay-nói-lam-cho-hon??)

DỨC

Biểu-tinh Cộng-sản

Tin báy 7 Mars — Có biểu-tinh Cộng-sản ở Bâ-lâm, và mạn Đông-Âu; ở Pháp và Anh, nghe nói vẫn-biển-tinh. Ông Đức, có nhiều biểu-tinh Cộng-Sản, & kinh-dâ-cô, ở các tỉnh-cô, shung-cách-sát-dẹp được-cô. Ông biểu-tinh dùng-dâ-cô vào-čamb-biob, dâng-gây-mà-dâng; nêu-canh-sát-nhiều-khi phái-biên. 3 người bị-thuong ở Bâ-lâm.

Trong một cuộc biến-luân của-biên-trường Ngosi-giao Đức-càng-dai-đi Ngosi, theo-biên-xâ-hội Vowaert thị-biên-trường Đức tuyend-bo rằng: « Ngay thường nói Ngay không chịu-trách-nhiêm-về vieto-tuyen-truyền Cộng-sản sang-các-nước. Việc tuyend-bo thuộc-về Bâ-lâm Cộng-Sản Quốc-tâ. Quốc-tâ-thu-bi là của-chung-cá-thế-giới, quyền-han không-bi-chinh-phò Ngay chi-phò. Tuy Ngay tuyend-bo như-vết, nhưng từ-nay-sắp-di, Đức xem-nhưng-lời-phát-biên-của Ngay và-cùa Quốc-tâ là một ».

TIỀN CÀNH LÀ BÂY

BÔNG LAI LÀ BÔ

Ít là một món thuốc-hỗ-nha phiêa-rất-Dai-Tai, hê-nóng-là-bô được-nay, tràm-nuôi-không-sai-một; mà-nóng-vô-lai-không-bé-phá-mét-nhoc-mét-mét-chút-não-cá; Bông-vô-lai-manh-khôe-hon-khi-hot-nuôi-mít-lai-lai, dâ-lâm-việc-nâng-né-mý-cũng-được, dâ-during-xâ-tết-néo, mà-nóng-vô-lai-mau-nép-béo-là-thuong-Hut-nhè, 3,4-ve, nâng-6,7-ve-dâu-10-ve-lâng-càng, môt-ve-giá-1\$00-Bán-tai:

HÔNG-LAIC ĐƯỢC PHÒNG
chủ-niên HOÀNG-BẮC-VĨNH
188 Rue du Pont Japonais 188
Annam Failloo

Và-cùa-nay da-1\$.

TOURANE, VŨ-VĂN-DÔN & Cie.
QUÄNG-NÄI, PHÙ-ĐỔ-THÀNH-HIẾU
HUE-cùa-TAY.

QUÍ-NHƠN, LA-VĨNH-LONG-dâ-LA
DAT-CHI.

PHAN-HI, LÊ-VĂN-CÙ village HAI-TÂN,
PHNOM-PHNH, NGUYỄN-VĂN-PHÚC
106 Rue Praire.

Tian-nao-chua-có-xin-biển-hor-về
tuong-ngh.

NHӨI RIO CÃN KÍP

Kinh-chinh-chu-quâc-khach.

Bán-hieu-chu-dâi-za:

Nhà-hai-châm-nam-sô:

Ván-phô-khach-chén-má:

Buôn-bán-dâ-cô-thâ:

Hàng-lai, hê-la;

Như-gâm, doan, Thang-hât,

Vóc, nhâia, câm-nhang, sa;

Sa-lanh, nhang, len, da;

Chúc-bâ, láng, ma-ga;

The, xay-en, nát, lao, linh.

Bâng, quâc, cắp, trot, lô:

Cát-thâ-hàng-nhieu-lâm!

Nay sin-tam-ké qua;

Thợ-kéo-nhâ-sân-cô;

May-đip-với-may-la;

Tiền-nâo-hân-cô-đi,

Buôn-bán-rất-thât-thâ;

Sin-eđi-đi-đi-chiu-cô;

Maa-giáp-nuôi-nuôi-nhâ;

Lóng-thuong, thâm-phát-dai!

Cân-an-biết-bao-là!

Bán-hieu-chu-dâi-za:

Nhà-hai-châm-nam-sô:

Ván-phô-khach-chén-má:

Buôn-bán-dâ-cô-thâ:

Hàng-lai, hê-la;

Như-gâm, doan, Thang-hât,

Vóc, nhâia, câm-nhang, sa;

Sa-lanh, nhang, len, da;

Chúc-bâ, láng, ma-ga;

The, xay-en, nát, lao, linh.

Bâng, quâc, cắp, trot, lô:

Cát-thâ-hàng-nhieu-lâm!

Nay sin-tam-ké qua;

Thợ-kéo-nhâ-sân-cô;

May-đip-với-may-la;

Tiền-nâo-hân-cô-đi,

Buôn-bán-rất-thât-thâ;

Sin-eđi-đi-đi-chiu-cô;

Maa-giáp-nuôi-nuôi-nhâ;

Lóng-thuong, thâm-phát-dai!

Cân-an-biết-bao-là!

Bán-hieu-chu-dâi-za:

Nhà-hai-châm-nam-sô:

Ván-phô-khach-chén-má:

Buôn-bán-dâ-cô-thâ:

Hàng-lai, hê-la;

Như-gâm, doan, Thang-hât,

Vóc, nhâia, câm-nhang, sa;

Sa-lanh, nhang, len, da;

Chúc-bâ, láng, ma-ga;

The, xay-en, nát, lao, linh.

Bâng, quâc, cắp, trot, lô:

Cát-thâ-hàng-nhieu-lâm!

Nay sin-tam-ké qua;

Thợ-kéo-nhâ-sân-cô;

May-đip-với-may-la;

Tiền-nâo-hân-cô-đi,

Buôn-bán-rất-thât-thâ;

Sin-eđi-đi-đi-chiu-cô;

Maa-giáp-nuôi-nuôi-nhâ;

Lóng-thuong, thâm-phát-dai!

Cân-an-biết-bao-là!

Bán-hieu-chu-dâi-za:

Nhà-hai-châm-nam-sô:

Ván-phô-khach-chén-má:

Buôn-bán-dâ-cô-thâ:

Hàng-lai, hê-la;

Như-gâm, doan, Thang-hât,

Vóc, nhâia, câm-nhang, sa;

Sa-lanh, nhang, len, da;

Chúc-bâ, láng, ma-ga;

The, xay-en, nát, lao, linh.

Bâng, quâc, cắp, trot, lô:

Cát-thâ-hàng-nhieu-lâm!

Nay sin-tam-ké qua;

Thợ-kéo-nhâ-sân-cô;

May-đip-với-may-la;

Tiền-nâo-hân-cô-đi,